

Consultatie Gemeentelijk Gegevenslandschap

Den Haag, 04 juli 2019

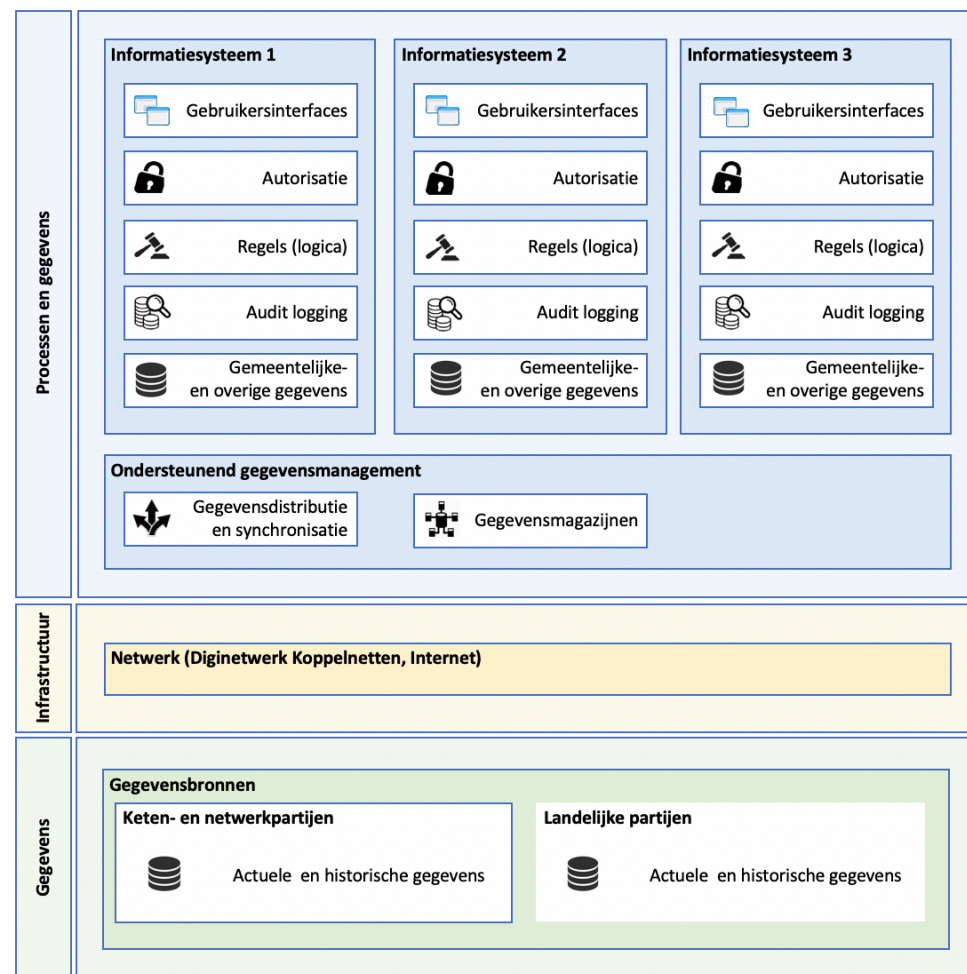
Welk probleem wordt aangepakt?

- Gegevens worden nu niet gedeeld maar uitgewisseld tussen informatiesystemen;
- Een beperkt aantal leveranciers biedt specifieke totaaloplossingen per domein;
- Lappendeken van informatiesystemen en gebrek aan standaardisatie maakt beheersing van informatieveiligheid en privacy, en de verantwoording daarover, lastig;
- Verandering en innovatie is door gebrek aan standaardisatie ingewikkeld;
- Daadwerkelijk regie op de 'eigen' gegevens aan de burger kunnen bieden is een illusie.

Schets van de huidige situatie

- Elk gemeentelijk domein gebruikt 'eigen' totaaloplossingen/silo's;
- In deze silo's worden autorisatie van gebruikers, bedrijfsregels, logging en koppelingen naar landelijke voorzieningen ingericht.
- Gegevens worden veel gedupliceerd en gesynchroniseerd.
- Door de inrichting in silo's is transparantie en verantwoording over verwerkingen van gegevens lastig.
- Leveranciers bepalen hoe gegevens worden gemodelleerd en ontsloten en zijn daardoor 'in-control' van gegevens en processen.

Wat is Common Ground?

- Initiatief van IMG100+ en VIAG, ondersteund door VNR Realisatie
- Een informatiekundige visie gericht op het anders inrichten van informatiesystemen en toegang tot, en opslag van gegevens en daarmee de modernisering van de gemeentelijke dienstverlening en bedrijfsvoering mogelijk maakt;
- Een VNG-R programma dat samen met gemeenten werkt aan het ontwikkelen van toepassingen volgens de principes van Common Ground, op moderne, agile wijze.

Basisgedachte Common Ground

Common Ground gaat in de kern om:

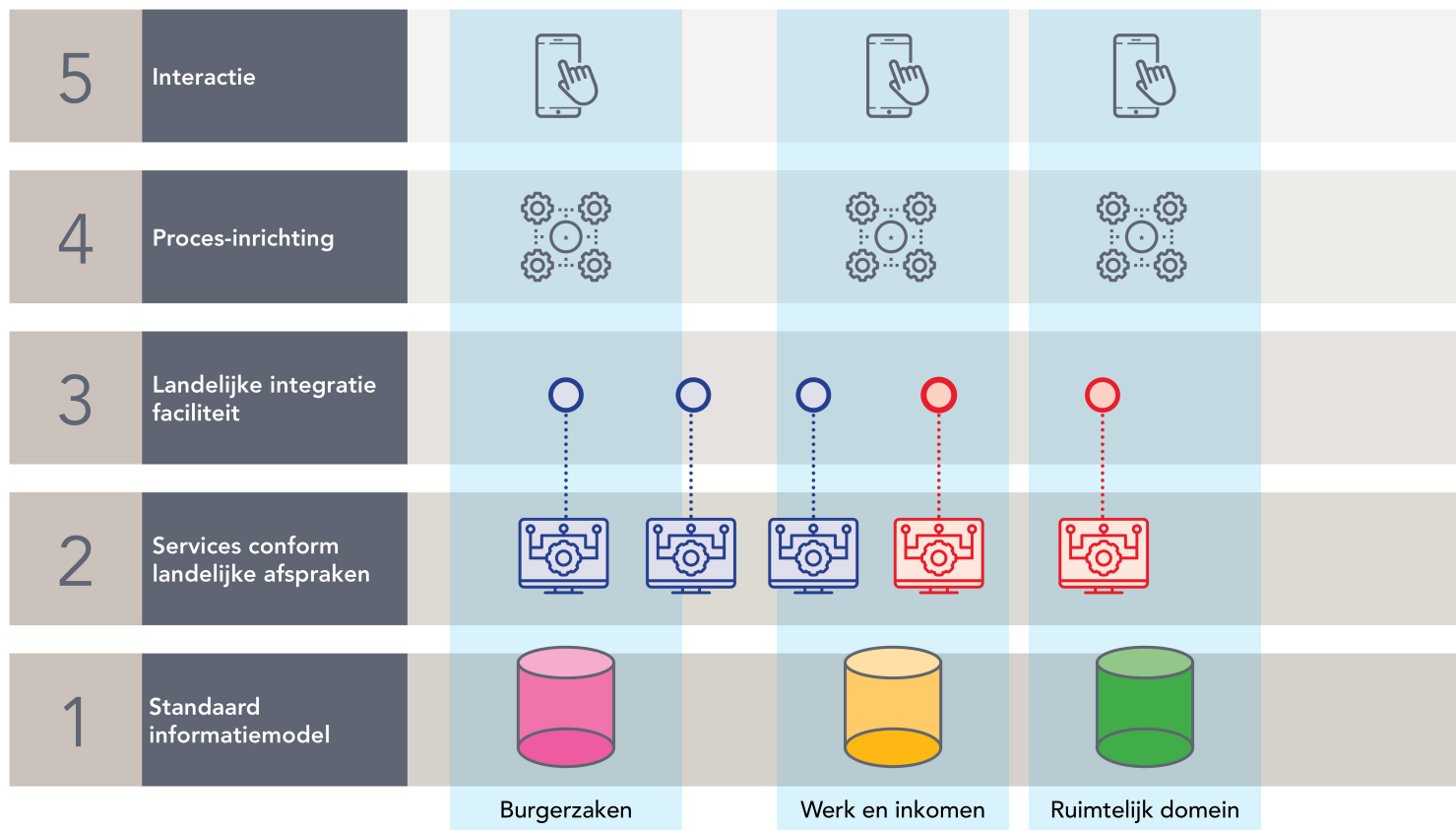
- Gegevens te 'bevrijden' uit applicaties en processen
- Gegevens meervoudig te gebruiken vanuit de bron

Deze transformatie kan alleen slagen als gemeenten, marktpartijen en ketenpartners samenwerken aan de realisatie van de volgende zaken:

- Partijen sturen op het (laten) standaardiseren van informatiemodellen per domein.
- Partijen maken gegevensbronnen via gestandaardiseerde services beschikbaar.
- De gemeenten dragen zorg voor het bewerkstelligen van:
  - één in functionele zin gestandaardiseerd integratiemodel;
  - in handen van de overheid;
  - waarmee gemeenten en ketenpartijen veilig en vertrouwd gegevens kunnen delen en gebruiken.
- Data blijven in de bron; de verzameling data in de bron is eigendom van de bronbeheerder.

Common Ground vijf-lagen model

Verdieping Common Ground model

- Het 5-lagenmodel van Common Ground is door VNG-Realisatie nader uitgewerkt in het “*Gemeentelijk Gegevenslandschap*” en bijbehorende informatiearchitectuurprincipes;
- Het Gemeentelijk Gegevenslandschap beschrijft de verschillende functies van de informatiearchitectuur per laag van Common Ground;
- Per functie is een inhoudelijke beschrijving, en in een aantal gevallen een detail architectuuruitwerking opgenomen.

Welke doelen streven we na met het Gemeentelijk Gegevenslandschap?

- Stimuleren van innovatie in de dienstverlening aan de burger;
- De burger faciliteren in zijn of haar rol als regisseur van de eigen gegevens;
- Gemeenten 'eigenaarschap' geven over de eigen gegevens;
- Hergebruik van gegevens stimuleren;
- Compliancy aan vigerende (privacy)wetgeving eenvoudiger maken.

Gegevenslandschap

- Architectuurbeschrijving (wat)
- Architectuurproducten
- Voor gemeentelijk huidig en nieuw spoor

Common Ground

- Realisatie van elementen (hoe)
- Software producten
- Alleen nieuw gemeentelijk spoor

Principes Gemeentelijk Gegevenslandschap

- COMPONENTGEBASEERD – We werken met componenten
- OPEN – We zijn transparant waar mogelijk
- VERTROUWD – We zorgen dat informatiebeveiliging en privacy op orde zijn
- EENMALIGE VASTLEGGING – We leggen gegevens eenmalig vast en vragen op bij de bron
- REGIE OP GEGEVENS – We faciliteren regie op gegevens
- STANDAARD – We standaardiseren maximaal

Gemeentelijk gegevenslandschap

- Dienstenafnemers bieden interfaces aan gebruikers waarmee zij hun taken kunnen uitvoeren of diensten kunnen aanvragen;
- Integratiefaciliteit biedt toegang tot diensten die door dienstenaanbieders worden geboden via een veilig netwerk.
- Dienstenaanbieders bieden diensten waarmee gegevens en informatie gemuteerd en ontsloten worden.

Dienstenafnemer

Integratiefaciliteit

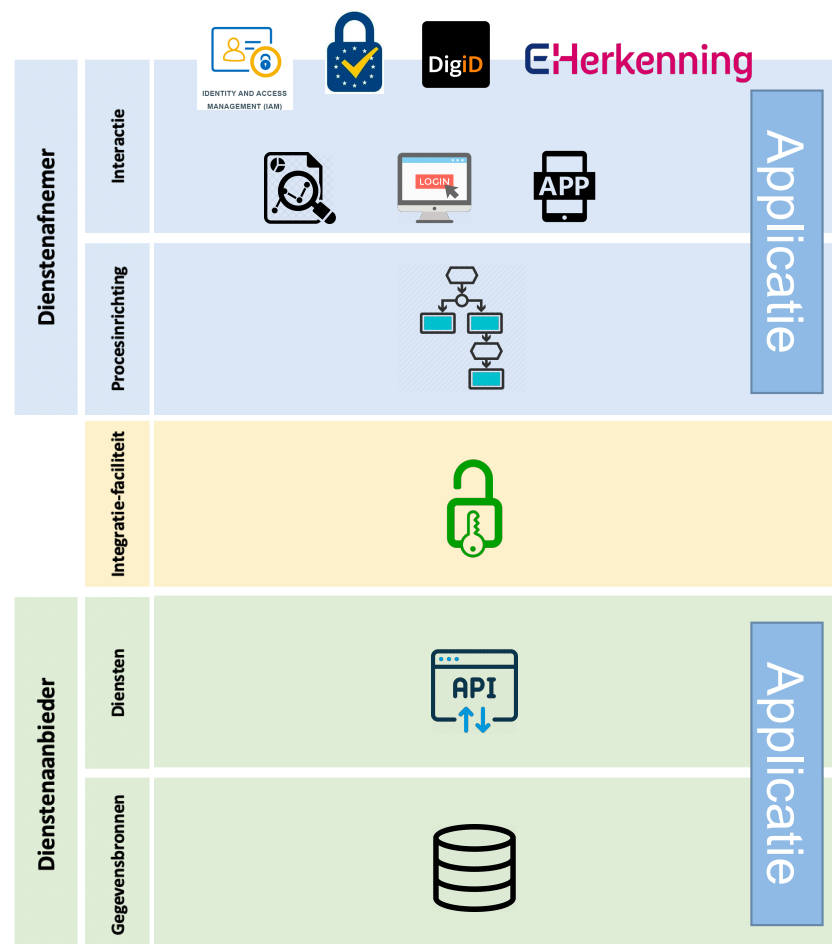
Dienstenaanbieder

VNG Gemeentelijk gegevenslandschap

Realisatie

- Dienstenafnemers bieden interfaces aan gebruikers waarmee zij hun taken kunnen uitvoeren of diensten kunnen aanvragen;
- Integratiefaciliteit biedt toegang tot diensten die door dienstenaanbieders worden geboden via een veilig netwerk.
- Dienstenaanbieders bieden diensten waarmee gegevens en informatie gemuteerd en ontsloten worden.

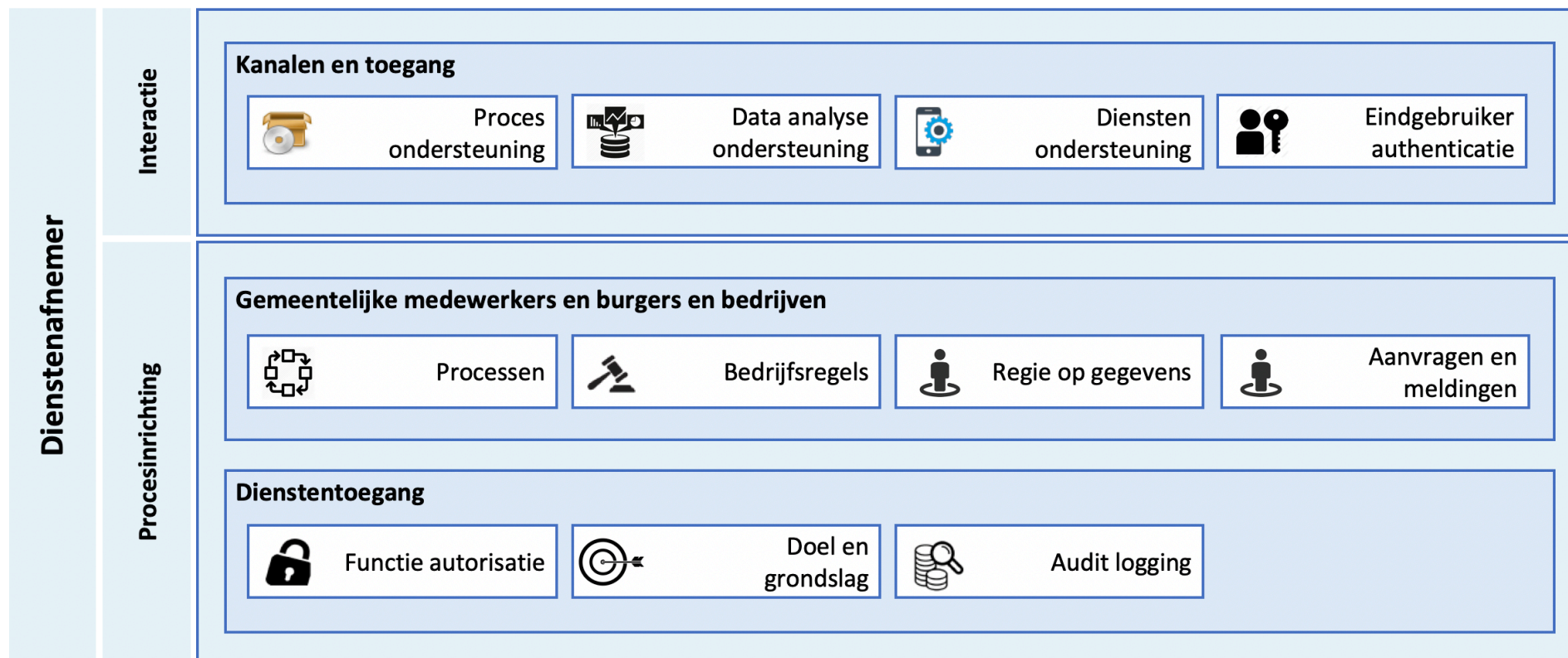

Gemeentelijk gegevenslandschap

- Gemeenten kunnen zowel dienstenafnemer als dienstenaanbieder zijn;
- Als dienstenafnemer maken gemeenten gemaakt van diensten van bijvoorbeeld de basisregistraties en keten- en netwerkpartijen;
- Als dienstenaanbieder worden diensten geboden aan keten- en netwerkpartijen. Bijvoorbeeld het bieden van gegevens aan de SUWI-keten;
- Ook voor interne processen kan de gemeente dienstenaanbieder zijn. Bijvoorbeeld bij het bieden van diensten op een gegevensmagazijn aan interne informatiesystemen.

**Integratie-
faciliteit**

Interoperabiliteit

Netwerk

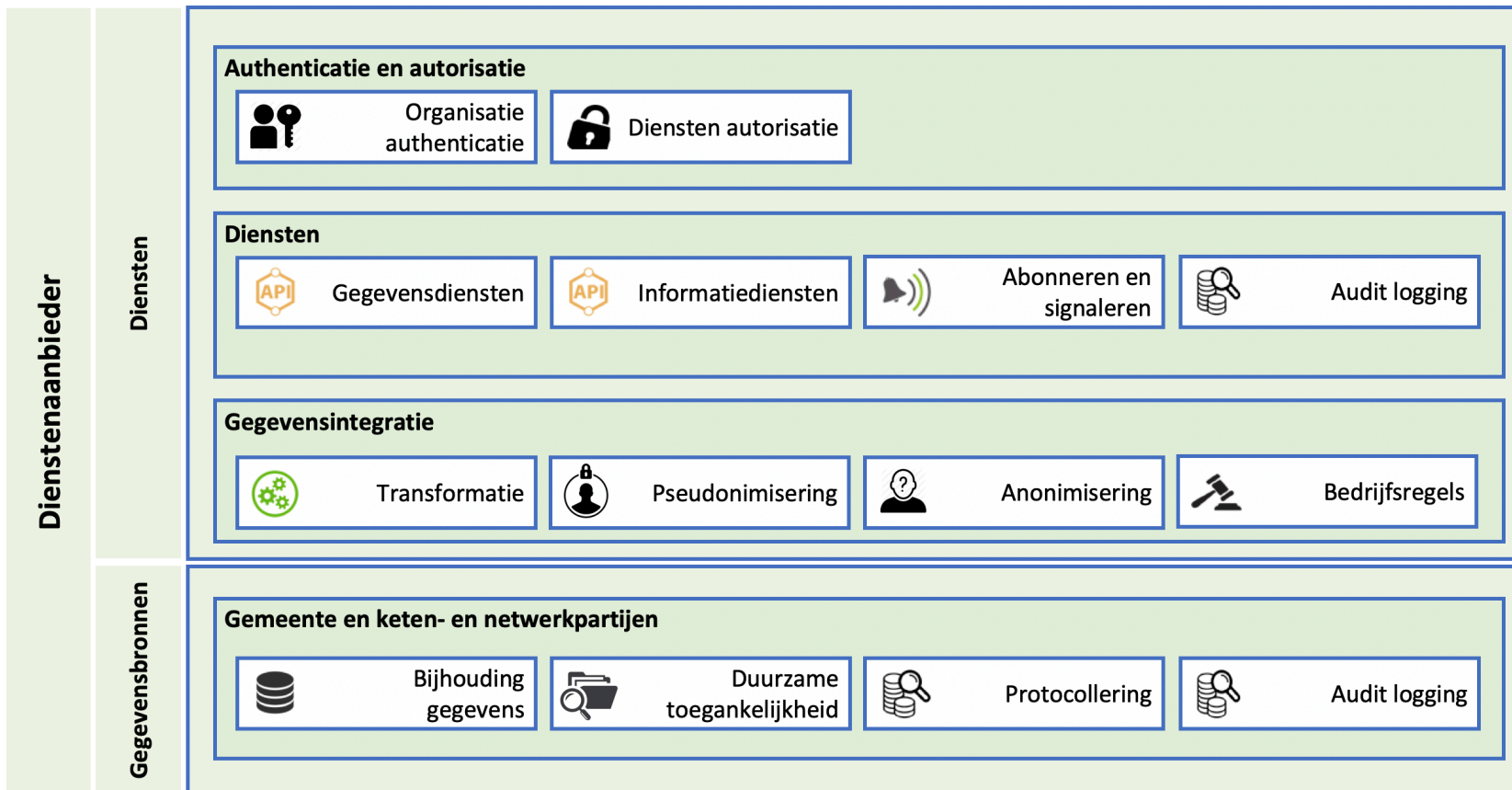
Netwerk beveiliging

Verbinden

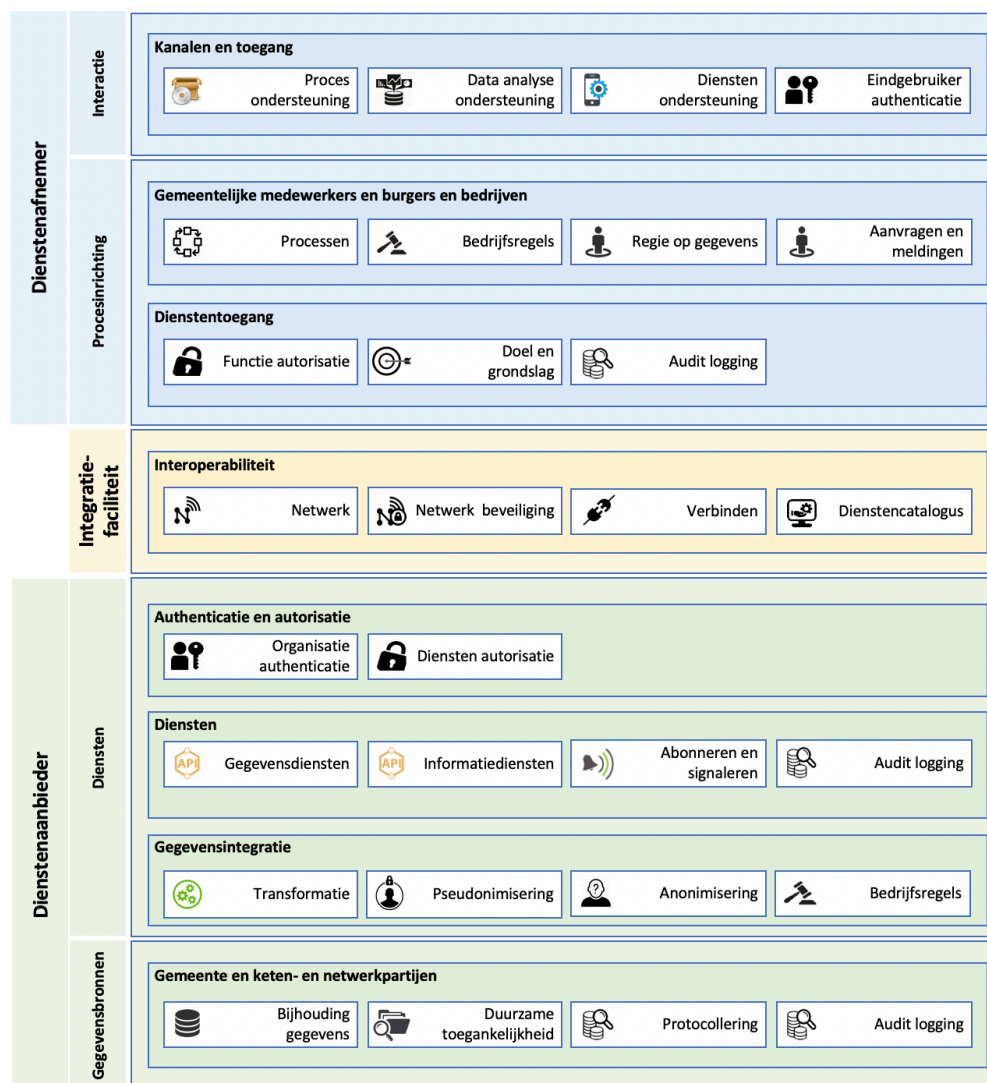

Dienstencatalogus

- Authenticatie en autorisatie van gebruikers en systemen door dienstenaanbieders.
- Logging van het gebruik van diensten door dienstenaanbieders en -aanbieders onder vermelding van doelbindingsclaim.
- Authenticatie en autorisatie van organisaties door dienstenaanbieder.
- Ontsluiten van gegevens bij de bron via gestandaardiseerde diensten (landelijk API platform).
- Standaardisatie van modellering van data via informatiemodellen (MIM).

Wat levert deze inrichting op?

- Gemeenten worden 'eigenaar' van gemeentelijke gegevens door regie te nemen op zowel de structurering als de ontsluiting van gegevens. De FAIR-principes kunnen hierdoor worden gerealiseerd (van belang voor WOO, AVG en Archiefwet);
- De scheiding van processen en gegevens en verplichting om altijd een doelbindingsclaim te hanteren geeft de mogelijkheid om verwerkingen van gegevens te verantwoorden (AVG);
- Ontsluiten van gegevens bij de bron leidt tot een betere kwaliteit van gegevens binnen processen;
- Gegevens worden breder en makkelijker beschikbaar wat zal leiden tot meer gebruik van gegevens en kansen op innovatiegebied.

Vragen...

arnoud.quanjer@vng.nl

